

USA a ČLR na cestě k nelítostné konkurenci a čelní konfrontaci

- CZ24 News | 1. května 2020

První fáze realizace tržně-ekonomické dohody mezi Čínou a USA zpomalila nárůst sporů mezi USA a ČLR, avšak pokusy Trumpovy kanceláře obvinít Čínu za neúspěchy amerického zdravotnictví a za chybování v boji s epidemií vrátili vzájemné vztahy těchto zemí na cestu rychlého zhoršování. Nyní otázka o budoucnosti obchodování mezi USA a ČLR vyvstala znovu. Jedná se konkrétně o perspektivu sjednání druhé etapy dohody a ukončení tržní opozice. Na tuto perspektivu má vliv i mimořádná situace v ekonomice USA, ke které došlo v důsledku karanténních opatření. Jedním z neodkladných problémů, který chce Washington vyřešit, je návrat americké průmyslové výroby z Číny do USA.

Nedávno se k tomuto tématu senátor vyjádřil Marco Rubio, podle kterého rozšíření koronaviru „odhalilo limity početné americké převahy“. Rubio litoval přesunu většího počtu průmyslových odvětví do Číny. Na toto téma navázal vrchní viceprezident pro Asii v Americké obchodní komoře: „Výpadky a deficit, vyvolaný pandemií COVID-19 dostal do popředí problém závislosti Ameriky na čínské výrobě...“.

Příznačný je nedávný návrh ekonomického poradce Bílého domu, Larryho Kudlowa, stimulovat americké firmy k odchodu z Číny vyplacením všech provozních nákladů na přemístění výroby zpět do USA. „Budeme se tím po určitou dobu zabývat“, přislíbil Kudlow.

Návrat amerických podniků do USA současně se zvýšením tarifů na čínský import je dávnou Trumpovou ideou. Americký prezident tyto kroky považuje za způsob, jak vyrovnat tržní rovnováhu s ČLR. Obzvláště je to důležité teď, když kolem 22 ml. lidí v USA žádá podporu v nezaměstnanosti.

Návrh Kudlowa však naráží na řadu překážek, na které upozorňují čínští odborníci.

Zaprvé, vyplacení nákladů za návrat výroby do USA nenahradí finanční ztráty amerických společností, protože výrobní náklady v Americe jsou mnohem vyšší než v Číně nebo jihovýchodní Asii.

Zadruhé, američtí výrobci teď sotva najdou dostatečný počet kvalifikovaných zaměstnanců v USA. Dlouhotrvající nedostatek jednotlivých druhů výroby vedl k vymizení jak samotných zaměstnanců, tak i systému jejich zaškolování.

Zatřetí, odchod z Číny znamená, že americké firmy musí přenechat masový spotřebitelský trh ČLR konkurentům, pro mnohé je to nepřijatelné.

Ve Washingtonu si příliš zjednodušeně představují vzájemné vztahy mezi výrobními odvětvími ve světovém dodavatelském řetězci. Většina amerických společností, které spadají pod výrobu v Číně, nemají svou vlastní montážní linku. Například Apple už dávno spolupracuje s tchajwanskou nadnárodní společností Foxconn, která v Číně dosahuje ohromných výrobních kapacit. Jiné americké společnosti uzavírají smlouvy s čínskými firmami za účelem výroby určité produkce. Aby se řetězec přesunul zpět do USA, v mnoha případech jsou potřeba další nákladné výrobní linky nebo dokonce nové továrny. To představuje ohromné kapitálové výdaje.

I zde nejsou jediným problémem provozní náklady. Podle zástupce ředitele Institutu výzkumu mezinárodních trhů Ministerstva obchodu ČLR, Pai Ming, takové přemístění zvýší celkové výdaje na úroveň, kterou si většina amerických společností nemůže dovolit. Čínské noviny Global Times

uvádí výpočty Bank of America pro změnu ceny produkce Applu v závislosti na podílu výroby, která se stěhuje z Číny do USA. Pro Apple při přemístění 10 % výroby chytrých mobilních telefonů iPhone zpět do USA průměrná cena prodeje iPhone vzroste o 9 %. V případě přemístění 50 % výroby do USA se ceny iPhone zvýší o 14 %, při 100 % návratu výroby do Ameriky vzrostou ceny o 20 %.

„Jedinou okolností, která by mohla zabránit americkým firmám v návratu, může být fakt, že práce v USA bude finančně nákladnější než v Číně, ale tak tomu zřejmě není. Americké společnosti se nechtějí zruinovat jen proto, aby získaly peníze za přesun“, uzavírá Hu Qimu, hlavní vědecký pracovník Institutu ekonomického výzkumu ve velké čínské korporaci Sinosteel.

Avšak odhodlání Trumpovy kanceláře vrátit do USA výrobní odvětví i za cenu přetrhání vybudovaných světových dodavatelských řetězců i vlastní ztráty si nezaslouží podceňování. Ve Washingtonu vzniká k řešení tohoto problému dvoustranná dohoda. Odtud pochází i přesvědčení Charlese Freemana v tom, že „COVID-19 zabráni velkému počtu společností spoléhat se na podporu globálních trhů“, a proto je „přemístění výroby s vysokou kapitálovou a nízkou pracovní náročností do USA“ nutností. Toto přesunování začne nejprve od průmyslových odvětví, důležitých pro USA v plánu národní bezpečnosti a dotkne se řady farmaceutických společností.

Téma „návratu průmyslu“ bylo v USA vzneseno před začátkem jednání o druhé etapě obchodní dohody. Jestliže známe Trumpovy metody, lze překládat, že namísto souhlasu nespěchat s návratem výroby amerických firem do USA obnoví Washington požadavky na Peking kvůli strukturálním změnám v ekonomice ČLR, včetně přeměny ekonomického modelu. Vzhledem k tomu, že příznivci globalizace se v ČLR těší dostatečnému vlivu, hrozí zostření vnitropolitického boje v zemi.

Na závěr si zde uvedeme hodnocení

<https://www.chinausfocus.com/foreign-policy/bilateral-brakes-heating-up> odborníka z Centra mezinárodní strategie a bezpečnosti Univerzity Čching-chua: „Čínsko-americké vztahy už jistým způsobem prošly křížovatkou variant a nyní směřují k nelítostné konkurenci a čelní konfrontaci“.